

Sanskiilt tegning av Rør og Rørstevin med beslag indsendes for approbation

Indsendes tekniske indstilling og agtorbrøker efter Veritas reglen

Skisse av Motorunderlag indsendes senere for approbation

Forarbejdede størrelser indsendes, og agtorbrøker efter Veritas Tegler

Prøvelserstørrelsen forøges i bredde ved tryk; 3 mm på hver side, og forarbejdes med samme størrelsen.

«Bevaringsplan for privatarkiv fra Agder»

Sluttrapport

Prosjektoppsummering

I januar 2020 ble Aust-Agder og Vest-Agder slått sammen til et fylke. I den forbindelse ble det tatt initiativ til å utarbeide en bevaringsplan for privatarkiver fra Agder. Det ble i 2016 utarbeidet en plan for Aust-Agder, men det var ikke utarbeidet en formell plan for Vest-Agder.

Bevaringsplanen for Agder skulle gi en bedre oversikt over hvilke arkiver som var bevart, hvor de var bevart, samt gi en oversikt over hvilke arkiver som bør bevares for å gjenspeile samfunnet og samfunnsutviklingen i Agder i perioden 1900-2020.

Prosjektet har vært et samarbeid mellom Aust-Agder museum og arkiv avdeling KUBEN, Arkivsenter Sør og Statsarkivet i Kristiansand. Prosjektet har blitt ledet av Aust-Agder museum og arkiv.

Foto forside: Stabelavløpning for MS Skagen ved Pusnes Mekaniske Verksted på Tromøy 18. januar 1958. Skipet var bestilt av Kristiansand Dampskibsselskap. ARKIVREF: PA-2247, PUSNES MEKANISKE VERKSTED. ARKIVET OPPBEVARES PÅ KUBEN

Foto bakside: Sundet sommerleir for unge piker i Søndeled var virksom i perioden 1929-1939. ARKIVREF: PA-1541, SUNDET SOMMERLEIR OG PENSJONATSKOLE. ARKIVET OPPBEVARES PÅ KUBEN

Gjennomgående bilde alle sider: Hovedtegning av motorkutteren «Ameta». Bygget ved Holmens verft i Risør i 1918. ARKIVREF: PA-1201, HOLMENS VERFT. ARKIVET OPPBEVARES PÅ KUBEN

En av de første bilene på Sørlandet. Fotografert utenfor Grand Hotell i Arendal 19.juni 1905.

ARKIVREF: PA-2412, LANDSKAPS- OG STEDSBILDER FRA AUST-AGDER. ARKIVET OPPBEVARES PÅ KUBEN

Statusrapport: **14.12.2022**

Institusjon: **Aust-Agder museum og arkiv**

Prosjektleder: **Yngve Schulstad Kristensen**, Aust-Agder museum og arkiv, avd. KUBEN

Prosjektmedarbeidere: *Fra Aust-Agder museum og arkiv:* **Kristoffer Vadum, Lise Råna, Anne Gaaserud og Terje Ellefsen.**

Fra Arkivsenter Sør: **André Eiken og Bård Raustøl.**

Fra Statsarkivet i Kristiansand: **Kristin Lindqvist, Roald Henrik Tjorteland og Thomas Olsen.**

Prosjektet mottok 400.000 kr i desember 2019 støtte fra Arkivverket til utarbeidelse av planen.

Redegjørelse for mål og gjennomføring

Målsetning:

Målsetningen med prosjektet var å få på plass en felles bevaringsplan for Agder, som gir bedre oversikt over hvilke arkiver som er bevart, samt få en oversikt over hvilke arkiver som bør bevares for å gjenspeile samfunnet og samfunnsutviklingen i Agder de siste 120 år.

Prosjektperiode:

Februar 2020 - november 2022

Prosjektgjennomføring:

Prosjektet ble etablert 3. februar 2020 med et oppstartsmøte i Kristiansand med deltakelse fra Aust-Agder museum og arkiv, Arkivsenter Sør og Statsarkivet i Kristiansand. En måned senere ble Norge stengt ned på grunn av Corona-pandemien. Og det ble tidlig klart at prosjektet kom til å bli kraftig forsinket.

Pandemien gjorde det vanskelig å gjennomføre fysiske bestandskartlegginger, noe som var essensielt for å kunne utføre en fullstendig bestandsanalyse. Videre gjorde corona-restriksjonene det vanskelig å få til fysiske møter.

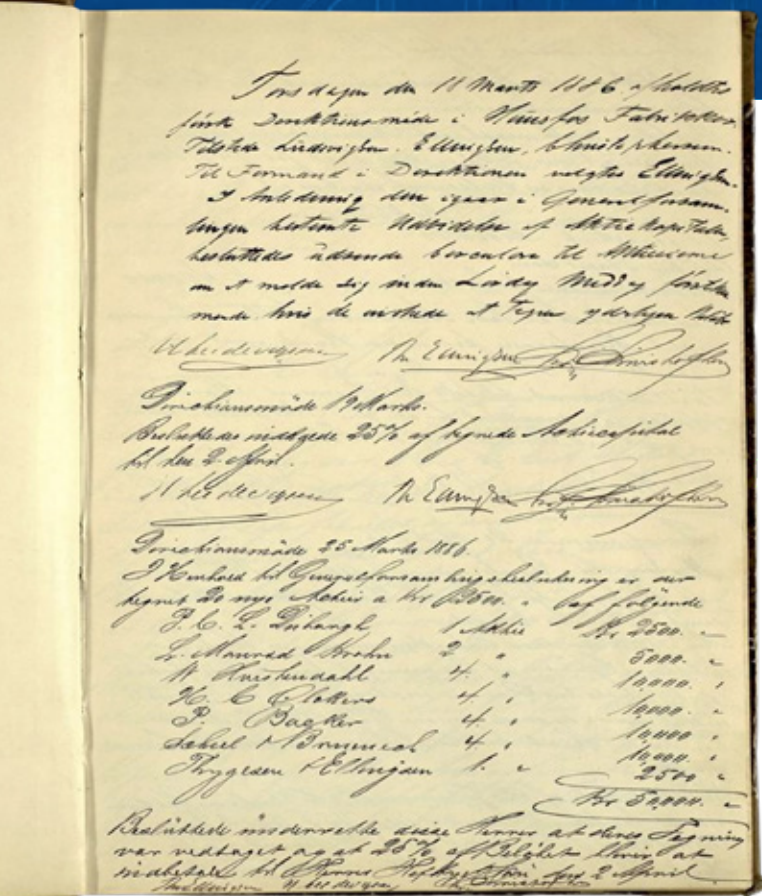
Åpning av jernbanen mellom Arendal og Åmli 17. desember 1910.

ARKIVREF: PA-2405 STEDSBILDESAMLINGEN. ARKIVET OPPBEVARES PÅ KUBEN

Selv om det ble avholdt digitale møter var det i et felles prosjekt som dette nødvendig å kunne møtes fysisk for å kunne diskutere ulike problemstillinger, samt fordele oppgaver.

Pandemi-restriksjonene medførte at kartleggingsarbeidet først var ferdig sommeren 2021. Det var først da dette arbeidet var utført at bevaringsanalysen kunne utarbeides. En ny utfordring dukket opp i forbindelse med de store mengder med metadata som ble innhentet i forbindelse med kartleggingsarbeidet.

Både Statsarkivet i Kristiansand og KUBEN registrerer sine arkiver i programmet Asta. Det ble hentet ut rapporter fra Asta fra begge institusjoner. I tillegg til dette ble det hentet inn rapporter om arkiver fra oppbevaringsstedene som ikke brukte Asta. Ulike registreringspraksis medførte at mye arbeid gikk til å kvalitetssikre og bearbeide metadata. Dette arbeidet var imidlertid viktig for å kunne utarbeide en pålitelig bestandsanalyse og bevaringsanalyse.

Styreprotokoll fra første møte Hunfos papirfabrikk, Vennesla
 ARKIVREF: SAK D/1440 HUNSFOS FABRIKKER.
 ARKIVET OPPBEVARES PÅ STATSARKIVET I KRISTIANSAND

Oppsummering av resultater fra prosjektet

Prosjektet har vist at det finnes betraktelig mer privatarkiv fra Agder enn hva man tidligere har hatt oversikt over. Hele 41 aktører over hele Agder oppbevarer privatarkiv. Samlet er det bevart over 6500 hyllemeter fordelt på 4600 privatarkiver på Agder.

Hovedmengden av privatarkivene fra Agder oppbevares på de to store arkivinstitusjonene i fylket, Statsarkivet i Kristiansand og på KUBEN i Arendal. Ellers oppbevares det privatarkiv ved biblioteker, forskning- og formidlingssenter, historielag, lokalhistorisk samlinger, lokalmuseum, kommuner, museum og hos privatpersoner. Noen privatarkiv fra Agder oppbevares også utenfor landsdelen.

Bevaringsplanen inneholder ingen overordnet plan for det videre privatarkivarbeidet. Men det gis en anbefaling om konkrete tiltak som kan iverksettes for å kunne skape økt samarbeid og sikre forvaltning og bevaring av privatarkiv fra Agder også i fremtiden.

Bevaringsanalysen (en sammenstilling av resultatene fra bestandsanalysen og samfunnsanalysen) viser

at det er god dekning for flere felter innen både primær-, sekundær og tertiærnæringene, samt innenfor organisasjons- og foreningsliv. Dette gjelder særlig for de to første periodene i samfunnsanalysen (1900-1945 og 1946- 1973). Det er imidlertid lavere dekningsgrad på alle områder i den siste perioden (1973-2020). Planen peker på flere områder hvor det det er bevart lite privatarkiv.

Veien videre – Etablering av et Privatarkivnettverk for Agder

Bevaringsplanen kan brukes som et fundament for det videre arbeidet med privatarkiv i Agder. Det anbefales at det etableres et *Privatarkivnettverk for Agder* for institusjoner fra landsdelen som arbeider med eller har befattning med privatarkiv. Nettverket kan etableres i samarbeid mellom de aktuelle institusjonene og Agder fylkeskommune. Nettverket kan utarbeide samhandlingsplaner, etablere felles innsamlingsprosjekter, søke om utviklingsmidler og jobbe for økt tilgjengeliggjøring av privatarkiv fra Agder.

Arkivavdelingen ved KUBEN vil ta initiativ til å etablere et Privatarkivnettverk for Agder i begynnelsen av 2023.

Eventuelle erfaringer som kan være nyttige for andre

I prosjektet ble det tatt i bruk et dataanalyseverktøy. I forbindelse med analysearbeid ble Power BI tatt i bruk. Dette er et Microsoft-produkt som vanligvis brukes av større organisasjoner for å lage rapporter ved å koble sammen informasjon fra flere datakilder. Den innsamlede metadataen om arkivene fra Agder ble lagt inn i verktøyet. Arkivinformasjon som navn på arkiv, oppbevaringssted, innhold, omfang, ytterår og kommune. Samt aktørinformasjon som navn, aktørtype, primærnæring/organisasjon og kommune.

Ved hjelp av mulighetene som fantes i Power BI kunne man få oversikt over hvor arkivene kom fra og hvor de ble oppbevart, se hvilken tidsperiode de er fra, hva slags aktører som har skapt dem og hvor omfangsrike arkivene var.

Ved hjelp av datavisualiseringsverktøyet var det enklere å få en oversikt over hvilke arkiver som er bevart. Videre kunne man ved å speile bevarte arkiver opp mot samfunnsanalysen få en bedre oversikt over hvilke arkiver som mangler.

Skøyteglade barn og ungdom i Arendal. Nyttårsaften 1905.

ARKIVREF: PA-2436 SAMLING AV GRUPPEBILDER. ARKIVET OPPBEVARES PÅ KUBEN

